

Sporløs kjøring, veileder			Prosjektperiode 2019-2022
Ansvarlig for prosjektet Skogbrukets kursinstitutt AS	Forfatter(e) av publikasjonen(e) Trygve Øvergård	Nettsted/Litteratur www.skogkurs.no	
Prosjektleder Trygve Øvergård	Samarbeidspartnere Glommen Mjøsen Skog SA NVE	Finansiering Skogtiltaksfondet, LUF, Egeninnsats	Bevilget beløp
<p>Hovedmål Lage en veileder som omhandler forebygging og oppretting av sporskader under skogbrukstiltak.</p> <p>Delmål: A) Tydeliggjøre hvorfor forebygging av sporskader er viktig. B) Forebygge og redusere mengden sporskader under skogsdrift. C) Belyse når og hvordan reparasjon av sporskader skal utføres.</p> <p>Målgrupper: Driftsplanleggere (tømmerkjøper/skogbruksleder/produksjonsplanlegger), entreprenører/maskinførere og skogeiere.</p> <p>Veilederen inneholder erfaringer og stoff som er utviklet i tidligere prosjekter som Sporløs kjøring og Bæreevne – klassifisering av skogsmark Bæreevne (vimeo.com) og Overflatestruktur Overflatestruktur (vimeo.com).</p> <p>Viktige baktepper er skogloven, naturmangfoldloven, vannressursloven, kulturminneloven og Norsk PEFC Skogstandard.</p> <p>Stikkord: Hva er en sporskade? Hva kan en sporskade føre til? Hvordan forebygge og gjennomføre skogsdrifter for å unngå eller begrense sporskader? Hvordan opprette sporskader – sporsletting?</p>			

Beskrivelse av arbeidet som er utført i prosjektet

Arbeidet har tatt noe lengre tid enn planlagt. Noe skyldes koronanedstengingen og utfordringer med å kunne møtes fysisk. På Skogkurs har følgende deltatt utover prosjektleder:
Martin Moi Stener fra oppstart til medio 2019.
Mathis Lunde fra oppstart til primo 2022.
Bernt Bjørnstad ved avslutningen.

Det har vært mye kunnskapsinnhenting fra miljøer i Skandinavia som Rätt metod og kunnskap under arbeidet med filmen Sporløs kjøring som var et samarbeidsprosjekt med Skogforsk, Formas film og Johan Heurgren.

Det er i perioden gjennomført mange skogdager og webinarer på teams hos flere av de sentrale tømmerkjøperne i Norge. Tilsammen 24 arrangementer med 526 deltakere uten at dette har belastet prosjektet. Deltakere har i hovedsak vært entreprenører og skogbruksledere. Dette har vært lærerikt for oss som har deltatt og gitt gode innspill i prosjektet og veilederen. Det er alltid bra med diskusjoner sammen med de som skal planlegge og gjennomføre dette i praksis.

Beskrivelse av hva prosjektet har funnet eller oppnådd

Produktet er Veileder i Sporløs kjøring [Veileder-Sporlos-kjoring.pdf \(pcdn.co\)](#). Den definerer hva en sporskade er og hva de kan føre til. Videre hvordan sporskader kan forebygges både gjennom god planlegging og riktig gjennomføring.

Det er også beskrevet hvordan sporskader skal repareres fra bilveg (velteplass) og ut i hogstområdet (basveg spesielt). Det er vektlagt at opprettingen skal føre terrenget tilbake slik det var så godt det lar seg gjøre. Det vil si at det skal ikke nødvendigvis være slett, men steiner, stubber og naturlige søkk osv. skal finnes også etter oppretting er foretatt.

Det er også sett på økonomien i dette, sjøl om det er vanskelig. Det er viktig poengtere at et terreng som ikke er sundkjørt også har en verdi i seg sjøl.

Konklusjon med prosjektets hovedfunn

Gjennom skogdager og webinarer har vi erfart at det gjøres mye bra, men at det fortsatt på jobbes med holdninger og mer kunnskap. Det må brukes mer tid på planleggingen for å finne de rette traseene, her er markfuktighetskartene et godt hjelpemiddel og at man bruker jordbor for å sjekke bæreevnen.

Næringen er blitt flinke til å bygge bruer ved kryssing av vannveger. Vi kan bli bedre på å kavlelegge, bruke spøkslag og kjøre rundt bløte områder istedenfor å ta korteste veg.

Likevel erfarer vi at det er vanskelig å unngå sporskader i bløte perioder og at det noen steder er krevende å komme fram uansett uten å sette spor som må repareres. Derfor er det viktig at også kunnskapen om sporsletting blir bedre.

Arbeidet med veilederen har gitt næringen mer kunnskap, ikke minst hos Skogkurs. Veilederen vil bli brukt i det nye nettkurset «Sporløs kjøring» i Skogskolen. Dette kurset er ventet å være ferdig ved årsskiftet 2022/2023.